

Ľupčianske zvesti

www.slovenskalupca.sk

23. ročník

OBECNÉ NOVINY OBYVATEĽOV, RODÁKOV A PRIATEĽOV OBCE SLOVENSKÁ ĽUPČA

číslo 2 | apríl – júl 2021

AKTUÁLNE V OBCIPrebytok viac ako
200 tisíc eur do rezervy

2

AKTUÁLNE V OBCINa aktuálne témy – námestie,
chodníky, opravy...

3

OBEC A SPOLOČNOSŤStanovisko Ľupčianskych
lekárov

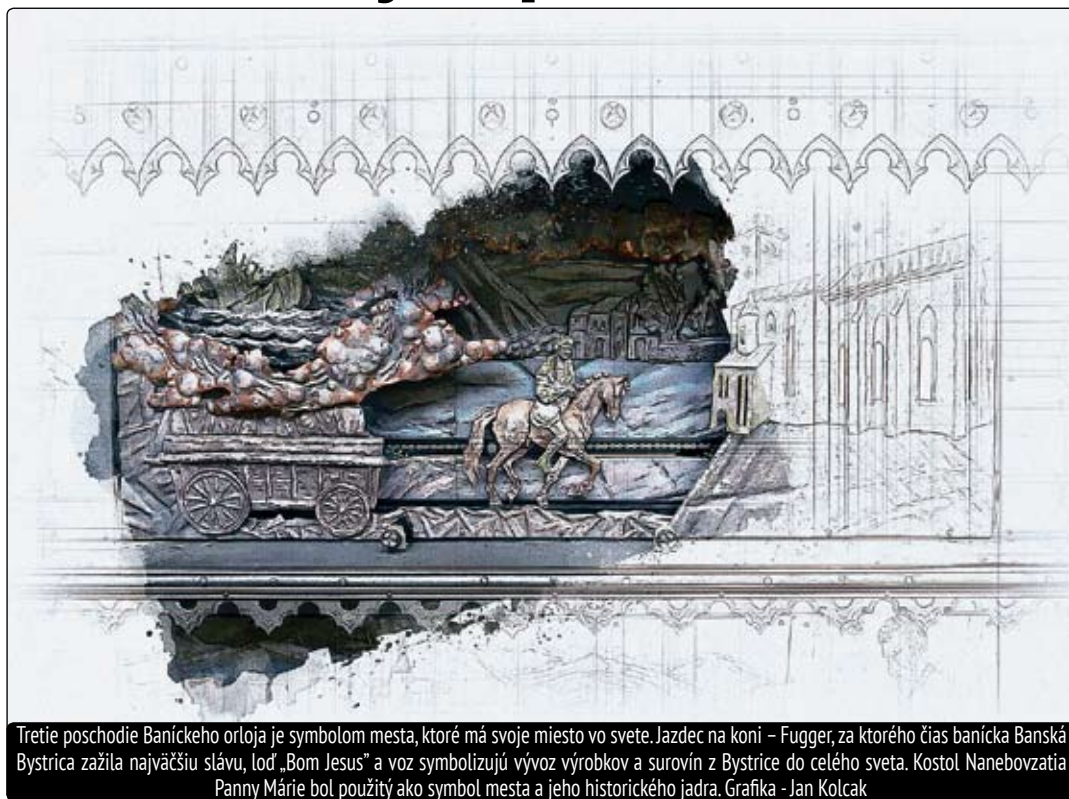
6

ŠPORT A ZÁBAVAPo futbalových rokoch
späť do V. ligy

13

Banícky orloj na bystrickom Barbakane vyrobili v Slovenskej Ľupči

SLOVENSKÁ ĽUPČA/BANSKÁ BYSTRICA – Už niekoľko dní zdobí priečelie Mestského hradu v Banskej Bystrici nová neprehliadnuteľná atrakcia – Banícky orloj. Tento mechanizovaný obraz vyrobený z pozinkovanej ocele umiestnili na Barbakan v duchu úplnej historickej vernosti, či už ide o použité technológie alebo kompozíciu vzhľadu, a je dielom obyvateľov Slovenskej Ľupče.

Tretie poschodie Baníckeho orloja je symbolom mesta, ktoré má svoje miesto vo svete. Jazdec na koni – Fugger, za ktorého čias banícka Banská Bystrica zažila najväčšiu slávu, loď „Bom Jesus“ a voz symbolizujú vývoz výrobkov a surovín z Bystrice do celého sveta. Kostol Nanebovzatia Panny Márie bol použitý ako symbol mesta a jeho historického jadra. Grafika - Jan Kolcak

Pohyblivý orloj ako symbol baníctva a remeselnej histórie mesta Banská Bystrica slávnostne spustil primátor mesta Ján Nosko spolu s autormi diela – akademickými sochármi, manželmi Matúšom a Magdalénou Annou Jančurovcami. Ako sami uviedli, ideový zámer prípravy a návrhu diela nepriamo nadväzuje na súčasnosť: „V dnešných časoch vnímame v spoločnosti výraznú potrebu určenia vlastnej identity. Myslíme si, že banícka história Banskej Bystri-

ce je jedným z kľúčových aspektov miestneho genius loci, dokonca natoľko kľúčovým, že si myslíme, že jej pečať má byť nezmazateľne zapísaná do tváre mesta.“

Prispôbený gotickej budove

Druhým nosným prvkom diela je podľa manželov Jančurovcov slávna remeselnícka história Banskej Bystrice a jej okolia. Preto bolo rozhodnuté o výrobe mechanizovaného obrazu ako určitého

druhu technologickej a historickej manifestácie: „Nakoľko sa vybrané miesto Barbakan nachádza v centre mesta, rozhodli sme sa pre tvarové a slohové riešenie minimálne narušujúce vzhľad gotickej pevnosti. Základný korpus bol tvarovo prispôbený opevňovacej veži s klasickou atikou a ornamentom z lomeného oblúka.“ Celkový tvar orloja evokuje drevenú skrinku, v ktorej sú vyložené cennosti, pričom všetka jeho ornamentálna výzdoba bola prispôbená go-

tickému štýlu budovy. „Najväčšej diskusii bola podrobená historická vernosť obrazu. Nakoniec sme vzhľadom na historickú unikátnosť Barbakanu pristúpili k skoro úplnej historickej vernosti, či už použitými technológiami alebo kompozíciou vzhľadu“, hovorí Magdaléna Jančurová, ktorá realizovala umelecké stvárnenie obrazov, a dodáva, že obraz rozdelili do troch políc, resp. kompozičných celkov.

Pokračovanie na str. 2 ►

► Pokračovanie z 1. strany

Kompozičné celky zobrazujú život

Prvá, spodná polica s najmasívnejšími stĺpmi a výjavom baníka, symbolizuje podzemie bane a štôľne, ale zároveň aj baníkov ako majoritnú časť historického obyvateľstva Banskej Bystrice. Druhé poschodie predstavuje spracovanie rúd v okolí Banskej Bystrice, hámor s kováčom a stupy. „Dalej je tu stvárnená rieka ako symbol vodných tokov v okolí, ktoré poháňali stroje a zariadenia. Kostol zo Španej Doliny pripomína okolité banícke obce a mestá, ktoré sa podieľali na spracúvaní rúd a výsledných produktov“, vysvetľuje Matúš Jančura, ktorý stojí za konštrukčnou stránkou diela. Ako dodáva, tretie a posledné poschodie je symbolom mesta, ktoré má svoje neodškriepiteľné významné miesto vo svete. Jazdec na koni Fuger, za ktorého čias zažila banícka Banská Bystrica svoju najväčšiu slávu, loď „Bom Jesus“ a voz symbolizujú vývoz výrobkov a surovín z mesta do celého sveta. „Kostol Nanebovzatia Panny Márie sme použili ako symbol mesta a jeho historického jadra. V spodnej časti sú umiestnené erby siedmich banských miest. Zľava sú to: Kremnica, Banská Štiavnica,

Pukanec, Banská Bystrica, Nová Baňa, Lubietová, Banská Belá. Pre Banskú Bystricu bol použitý unikátny historický erb.“

Večer - každú hodinu

Obaja umelci priznávajú, že dielo o rozmeroch 2 x 3 metre bolo pre nich obrovskou výzvou, za ktorou je 1500 hodín práce. Zvuky Banického orloja, ktorý bol vyrobený autormi v Lupčianskych Kovozávodoch a váži 600 kilogramov, budú znieť návštevníkom centra

mesta pod Urpínom každý večer. Orloj tam zostane celoročne, pričom intenzita jeho spúšťania bude v zime nižšia. To, v akých intervaloch budú môcť ľudia orloj obdivovať, sa momentálne ešte dolaďuje. Pravdepodobne ho nastaví tak, že za zvukov hudby sa dá do pohybu v letnom režime od desiatej do dvadsiatej druhej hodiny každých šesťdesiat minút. Veríme, že tento remeselnícky a historický symbol poteší všetkých okoloidúcich.

*Spracovala (ela)
foto Miro Trimay*

Zhodli sa na pracovnom stretnutí

Poslanci sa na svojom zasadnutí svorne zhodli na potrebe pracovného stretnutia poslancov Obecného zastupiteľstva so starostom obce Rolandom Lamperom vo veci aktuálneho čerpania finančných prostriedkov na investičné, rozvojové aktivity obce a tiež aktivity plánované do konca rozpočtového roka. Súčasne vzniesli požiadavku na zabezpečenie prehľadu nevysporiadaných pozemkov pod obecnými budovami a miestnymi komunikáciami. Rovnako starostu a kompetentné úseky Obecného úradu žiadajú o vyčíslenie finančných prostriedkov doteraz vynaložených na projekt rekonštrukcie námestia presnejšie „Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry“ na území obce Slovenská Lupča.

(ela)

Napriek pripomienkam VZN schválili

SLOVENSKÁ LUPČA - Poslanci Obecného zastupiteľstva sa v ostatnom období na svojich zasadnutiach okrem iného venovali aj téme návrhu VZN o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi na území obce Slovenská Lupča. Nové všeobecne záväzné nariadenie prináša niektoré zmeny.

chynský odpad v rámci všetkých domácností, nemusí zavádzať na svojom území jeho zber. V diskusii sa niektorí poslanci vyjadrili k formálnym zmenám v materiáli, ktorý žiadali dopracovať a pozmeniť. Pripomienky sa týkali najmä časti vymedzujúcej sekciu kontroly, kde poukazovali na oprávnenosť a kompetenciu osôb vykonávajúcich kontrolu nariadenia, ktoré VZN špecifikuje. Rovnako sa vyhranili voči neúplnosti jednotlivých bodov materiálu, ktoré boli v ňom predkladané. Za podmienky, že zmeny budú predkladateľom materiálu dopracované, poslanci znenie nového VZN schválili.

(ela)

Obec presúva prebytok viac ako 200 tisíc EUR do rezervy

SLOVENSKÁ LUPČA - Ako je už zvykom, finančná komisia, zložená zo všetkých poslancov Obecného zastupiteľstva, rokovala pred jeho oficiálnym zasadnutím a venovala sa témam spojeným s financiami obce. Tentoraz bol nosným bodom záverečný účet obce Slovenská Lupča za rok 2020.

Podkladom na spracovanie záverečného účtu boli účtovné a finančné výkazy a výsledky celoročného hospodárenia obce a ňou zriadených rozpočtových organizácií, ako aj obchodnej spoločnosti založenej obcou - OPL s.r.o. Z podrobne spracovaného materiálu, ktorý za ekonomické oddelenie pripravili Zofia Kočíková a Dana Blaškovičová, vyplývalo, že hoci hospodárenie obce prebiehalo v uplynulom roku v neľahkých podmienkach, v mimoriadnej situácii spôsobenej ochorením COVID-19, a v tejto súvislosti aj s očakávaním nízkych

príjmov a zvýšených výdavkov, obec dosiahla v roku 2020 prebytok rozpočtu vo výške 208 732,29 €. To znamená, že obec dosiahla v roku 2020 prebytok bežného rozpočtu 406 840,75 € a schodok kapitálového rozpočtu vo výške 172 146,69 €. Prebytok bol na účely tvorby peňažných fondov upravený o nevyčerpané účelovo určené prostriedky. Obec má zákonnú povinnosť vytvoriť z prebytku rozpočtový rezervný fond vo výške určenej obecným zastupiteľstvom, najmenej však vo výške 10 % z prebytku rozpočtu. Napriek poslanckej diskusii o možných investíciách sa nakoniec poslanci už na zasadnutí komisie dohodli na schválení záverečného účtu a hlasovaním na zasadnutí Obecného zastupiteľstva rozhodli, že rozpočtový prebytok bude presunutý do rezervného fondu obce v plnej 100-percentnej výške.

(ela)

Na aktuálne témy – kultúra, námestie, chodníky, opravy...

Vážení spoluobčania, v tomto čísle Lupčianskych zvestí by som rád ako starosta a štatutár obce Slovenská Lupča reagoval na verejne diskutované témy, s ktorými som sa bezprostredne či sprostredkovane stretol v posledných týždňoch. V krátkosti vám preto priblížim svoje vysvetlenie súčasnej situácie v obci, ktoré mnohým obyvateľom zodpovie ich otázky.

Kultúra a život v obci - oblasť, ktorá obyvateľov nielen spája, ale i obohacuje. Obrovský prínos spoločenského života ľudia vnímajú najmä v bezstarostnom čase, keď sa neboja o životy najbližších. Je namieste ozrejmiť, že ešte prednedávnom bolo prijaté rozhodnutie obcí v našom mikrорегионе, že v tejto sezóne nebudeme organizovať podujatia, aby sme práve v našom vlastnom regione nevystavovali ľudí riziku nákazy vírusom. Všetci asi tušíme, že už od septembra sa môže intenzita výskytu vírusu zvýšiť. Vstúpili sme do obdobia, keď po dlhých mesiacoch pociťujeme čiastočnú úľavu vďaka uvoľneniu pandemických opatrení. Napriek tomu sú opatrenia striktné nastavené, rovnako však treba popravde priznať často meniace sa pravidlá, ktoré sa týkajú prakticky všetkých oblastí života. Dopady pociťujeme aj na kultúrnom či spoločenskom živote obce. Preto aj napriek momentálne uvoľnenej situácii nám treba byť obozretní. Avšak čosi postupne predsa len bolo i bude...

Kultúrno-spoločenský život

Kultúrno-spoločenské vyžitie nám všetkým chýba, preto by sme toto letné obdobie využili aspoň na niektoré menej náročné, menej početné, a hlavne lokálne akcie. Začali sme akciou pre našich školáčikov Hurá na prázdniny, pokračovali najmladšími futbalistami turnajom O pohár starostu obce, ďalej to boli Majstrovstvá Slovenska vo florbale dievčat, bohužiaľ bez diváckej kulis. Pripravili sme požiarňickú mládežnícky tréningový kemp, spolupracovali sme na premietaní filmu v parku, a ďalej by sme chceli vyhovieť aj milovníkom divadla či starším obyvateľom, napríklad koncertom. Hľadáme spôsob, ako bezpečne realizovať príjemné stret-

nutia na rínku v štýle Annabálu, či Lupčiansku vatru. Paralelou s týmito akciami sú aj aktivity iných subjektov, ako napríklad akcie na Hrade Lupča, či organizované medzinárodné tenisové turnaje, každoročný medzinárodný zraz Jeep Wrangler, ako aj niekoľko ďalších menších akcií. Za seba musím s poľutovaním konštatovať, že ma mrzí už dvojročná absencia Turičného jarmoku, našej najväčšej kultúrno-spoločenskej akcie. No masa návštevnosti takéhoto podujatia je v tejto krehkej dobe pre obyvateľov našej obce obrovským rizikom.

V akej fáze je námestie?

Už roky medzi nami rezonuje téma rekonštrukcie námestia, a stále nič. Musím sa niekedy aj pousmiať, keď ju prirovnávajú ku Columbovej žene, ktorú nikto nikdy nevidel, ale všetci o nej vedia. Áno, mnohí z vás sa ma pýtajú, prečo to vlastne ešte nie je, kde sa to nachádza, bude to vôbec? Pokúsím sa vám to teda priblížiť detailnejšie kvôli lepšiemu pochopeniu celkovej situácie. Samotný projekt, ktorý som prevzal a ktorý bol pripravovaný v minulosti príslušným rezortom v rámci výzvy ako obnova zelene, mal po dôkladnej analýze niekoľko zásadných a závažných nedostatkov. Tie, predpokladám, nastali z časových dôvodov, nakoľko bol veľmi krátky čas na prípravu. Merateľný ukazovateľ projektu (zastavaná plocha), na základe ktorého sa vykonávajú kontroly projektu, kolidovali so skutočnosťou. Niektoré položky rozpočtu neboli v súlade s projektovou dokumentáciou. Isté naplánované druhy rastlín v rámci prvokov zelene boli nevhodné pre naše podmienky. Takže na základe takýchto a ďalších podstatných nedostatkov obec požiadala o veľkú zmenu projektov. Absolvoval som niekoľko pracovných ciest do Bratislavy kvôli spresneniu požiadaviek, aby boli zapracované čo najlepšie. Následne v časoch práce z domu nebolo vôbec jednoduché získať akékoľvek potvrdenie, schválenie či reakciu na naše podnety. Po niekoľkomesačnom čakaní bolo schválené zmenové konanie na projekty – fázy I, II. a III. Čiže sa mohli dokončiť projektové práce, ktoré trvali niečo vyše roka. K projektovej časti

sme zahrnuli aj nové časti - územia, ktoré projekt nezahrňal. Tieto sa doprojektovali a poslanci obecného zastupiteľstva schválili dofinancovanie týchto úsekov z vlastných alebo úverových zdrojov. Pripravila sa vizualizácia celého projektovaného územia námestia. Realizoval som veľké množstvo rokovaní o jednotlivých krokoch. Samotná príprava nových zmlúv na vypísanie nového výberového konania (každá zmlúva obsahuje cca 90 strán) trvala posledné 2 - 3 mesiace. Naozaj svedomitá príprava nás reálne posunula v čase, ale pevne verím, že už bude všetko v poriadku. Najbližšie nás teda čaká vypísanie verejného obstarávania, súvisiaceho s výberom dodávateľov. Toto je proces, ktorý nevieme ovplyvniť, a reálne výsledky za optimálnych podmienok by sme mali vedieť vyhodnotiť až v septembri. No, a od toho, ako to dopadne, sa bude odvíjať celý projekt. V prípade, že budeme mať vybraného dodávateľa, budeme vedieť, ako sa bude projekt ďalej vyvíjať v čase a priestore. O výsledku verejného obstarávania vás budeme informovať.

Chodníky - optická sieť

Ďalšou témou, ktorá rezonuje medzi obyvateľmi obce, je rekonštrukcia siete chodníkov. Treba podotknúť, že dosť podstatná časť rekonštrukcie chodníkov je plánovaná práve v rámci rekonštrukcie námestia. Zo zvyšku siete chodníkov takmer 95 % ostatných chodníkov má byť „otvorených“ pri budovaní optickej siete, ktorú investor ohlasuje na rok 2022. Takže otázka znie: „Budovať či rekonštruovať chodníky, ak budú v budúcom roku rozoberané pri výstavbe optickej siete?“ Zrejme to zmysel nemá. Navyše, obec čaká práve na to, keď spoločnosť predloží finálny projekt a bude rokovať o možnostiach rekonštrukcie siete chodníkov práve pri projekte budovania optickej siete. Spoločnosť informovala, že podá projektovú dokumentáciu a žiadosť o vydanie rozhodnutia v najbližších mesiacoch.

Najbližšie plánované aktivity

Rád by som vás informoval o budovaní priechodu pre chodcov pred

Základnou školou Sama Cambela, ktoré prebehne v prázdninovom období a obmedzí na čas priechodnosti Školskej ulice, a zároveň vás chcem požiadať o zhovievavosť a trpezlivosť počas trvania tejto stavby.

V letnom období bude obec realizovať zároveň aj opravu výtlkov na cestných komunikáciách. Je namieste vás aj touto formou informovať aj o obmedzení dopravy na hlavnej ceste I/66, kde bude Slovenská správa ciest realizovať opravy úsekov a premávka bude obmedzená na polovičný profil. Vrátim sa ale k obci a stavebným akciám v nej. Na objekte patriacom obci (bývalá lekáreň), ktorého priestory obec prenajala a je tam zriadené nové moderné informačné centrum, bude už čoskoro upravená fasáda budovy, čo spôsobí obmedzenie pohybu pred objektom.

Čakajú nás rekonštrukcie a opravy

Keďže sa nám nepodarilo získať dotáciu na rekonštrukciu kultúrneho domu v rámci projektu Kreatívneho centra, plánujeme jeho čiastkové rekonštrukcie. Po úprave pódia v kinosále budeme realizovať rekonštrukciu vstupnej haly spolu s výmenou vchodových dverí a postupne plánujeme aj rekonštrukciu vrchnej sály. V letnom období rovnako pristúpime aj k základným opravám na obecnej chate Lopušiny, preto môže byť v tomto čase obmedzený priestor nájomcov. V neposlednom rade nás čaká aj rekonštrukcia hasičskej zbrojnice. Aj tento projekt prešiel zmenami, preto doposiaľ nebol realizovaný.

Pevne verím, vážení obyvatelia, že aspoň takto v krátkosti som vám mnohým objasnil situáciu alebo odpovedal na vaše otázky k projektom a vývoju v obci.

Roland Lamper

Príroda naše produkty nepotrebuje, my jej áno

SLOVENSKÁ LUPČA - Naša obec je obklopená horami, lúkami, pretkaná potokom Lupčica, lemovaná riekou Hron. Tak krásne to všetko znie a z dialky aj vyzerá, keby... Keby všetka táto okolitá krása nebola „ošperkovaná“ aj nami - ľuďmi.

Papiere, vreckovky, fľaše, igelitky, plechovky, rúška, stavebný odpad, pneumatiky, ale aj koberce a kusy nábytku. Myslíte, že takéto doplnky príroda potrebuje? Odpoveď by mali poznať všetci: NIE! Človek je tvor prapodivný, dokáže robiť neskutočné pokroky v rôznych oblastiach, ale v sebe samom v takej jednoduchej a banálnej veci ako dávať odpadky tam kam patria, to nie. A tie nás vďaka tejto divnej ľudskej

kreativite sprevádzajú na každom kroku. Na uliciach, v hore, na lúke, pri potoku, pri rieke...

Nie každému je to jedno

Niektu smet bez slov zodvihne, iný zašomre na neznámeho „milovníka prírody“, ďalší otočí hlavu a tvári sa, že nič nevidí. A tak sa príroda „spestruje“ vďaka nám ľuďom úplne ináč, ako by sa mala. Vidieť plávať kačky v Hrone pomedzi kopy plastových fliaš, vyťahovať z Lupčice pneumatiky, a zároveň sa diviť, kde sú ryby a kam zmizli raky? Toto sme chceli, takéto dedičstvo zanechať našim deťom? Žijeme vďaka prírode, nie príroda vďaka nám. Ale nie každému je to jedno. Poznám v Lupči úžasných ľudí, ktorých som viackrát

strela s vreckom na odpadky, ako vo svojom voľnom čase zbierajú smeti. Tiež to roky robíme, ale rozhodli sme sa, že zo zanedbaných a odpadom zamorených miest spravíme krásne relaxačné miesta. Čistíme, kosíme, naplníme vrecia mnohokrát až nechutným odpadom, odstraňujeme zavadzajúce kroviny na brehoch Lupčice a Hrona, kosíme.

Potešíme sa každému, čo sa pridá

Zo zarasteného chodníka začínajúceho na sútoku Lupčice a Hrona sme spravili krásny romantický chodník, odhalili sme na ňom krásu viacerých stromov, ktorým sme dali názvy z rozprávok (názvy vymýšľame). Na odhalenie svojej krásy čaká viacero stromov. Práve v tejto časti

by sme radi dali priestor deťom. Nevadí, že sú prázdniny, nechajte ich malé hlávky tvoriť a vymyslieť krásny rozprávkový chodníček. Ten vás dovedie k starému „deravému“ biotikárskemu mostu. Pri prechádzaní cez most buďte opatrní. Z neho uvidíte nádhernú Driekynskú pláž. Čistili sme ju štyria dospelí a dvaja maličkí chlapi, ktorým pomáhal náš vlčiak Atos. Je to bezpečné a priestorné miesto na relax, zábavu a hry. Postupne ho budeme rozširovať. Plánov v tomto smere máme veľa, a potešíme sa každému, čo sa k takejto činnosti pridá. Všetko je v našich rukách a čas máme na to, na čo si ho vytvoríme.

Danka Salajová
a partia DS Fitness Slovenská Lupča
Foto autor

BUBLINKOVO

Hlboký nádych – dlhý výdych, to je jedna z možností dychových cvičení. Formou hry sa dá usku-točniť rôznymi spôsobmi, napr.: nafukovaním balónika – pre deti ťažšia forma, sfukovaním sviečky s postupným zväčšovaním vzdialenosti – nutný dozor pri deťoch, vyfukovaním vajíčok – menej zábavné, bublifukom – ľahký a zábavný spôsob, ktorý sme si vybrali a ktorý nás v prírode zásobí množstvom kyslíka.

A tak sme sa s malými aj väčšími deťmi a ich rodičmi stretli v jedno nedeľné popoludnie na Švarci za lupčianskym hradom. Väčšinou mal každý bublifuk so sebou, ale kto nie, nemusel byť smutný, so sebou sme ich priniesli dosť. Drobcom som naj-

skôr veľmi jednoduchým spôsobom vysvetlila, prečo je potrebné správne dýchať, a potom sme si zopárkrát nacvičili dané dýchacie cvičenie. Potom prišla tá najkrajšia časť nedeľného dňa – vyfukovanie bublín. Bolo to niečo nádherné. Bublínky

rôznych veľkostí a farieb si ľahučko poletovali v ovzduší a všetci sme sa odrazu ocitli v krásnom rozprávkovom svete, a ešte aj za hradom. Deti mali obrovskú radosť a ja s prítomnými dospelákmi o to väčšiu, že boli na čerstvom vzduchu a svojim

teličkám dodali množstvo tak potrebného kyslíka. Prekvapením pre mňa bolo, ako bublinkovanie nesmierne bavilo prítomných mužov. Občas som mala pocit, že sa zabávali viac ako deti ☺. A to je dobre, veď šťastie a pokoj nás ozdravujú. Všetky deti za svoj výkon dostali od p. Zuzky Lamperovej a p. starostu sladkú odmenu, a všetci prítomní odo mňa krásne mydielka s vôňou a tvarom lipového kvetu. Bublínkovo máme v pláne robiť opakovane v rôznom ročnom období. A možno sa pokúsime aj o nejaký bublinkový rekord ☺. Veľmi sa teším na ďalšie stretnutie.

PS: Prírode sme neublížili. Akciu sme pred jej realizáciou prekonzultovali so špičkovým chemikom ☺.

(ds)

Vox populi v Slovenskej Ľupči

SLOVENSÁ ĽUPČA - Čo chcú ľudia v Slovenskej Ľupči? Chcú nový park, alebo lanovku na hrad? Chcú turizmu veľa, nechcú žiadny turizmus, alebo turizmu tak akurát? A čo si myslia o parkovaní? Chceli by mať v obci viac zelene a detských ihrísk, alebo im postačia chodníky? A ako si predstavujú obyvatelia našu obec o 10 - 20 rokov? Toto nie sú ani zďaleka všetky dôležité témy, na ktoré treba nájsť odpovede a ktoré treba priniesť do spoločnosti. Ponúkame priestor a spôsob, ako o týchto témach diskutovať, ako hľadať nové témy a ako prísť k spoločným záverom. Vox populi znamená hlas ľudu.

Sme presvedčení, že my - občania a ľudia žijúci v obci Slovenská Ľupča - sme tí, ktorí by mali formulovať otázky o smerovaní obce, a aj na ne hľadať odpovede. Sme presvedčení, že smerovanie obce je verejnou témou, ktorá si vyžaduje diskusiu. So zámerom zaoberať sa dôležitými témami a spoločne na ne hľadať riešenia sme vytvorili občianske združenie Ľupčianska iniciatíva za otvorenú spoločnosť.

Posilniť komunitu obyvateľov

Snahou občianskeho združenia

ktorá nevytvára autority s posledným slovom. Cieľom Ľupčianskej iniciatívy za otvorenú spoločnosť je uplatniť tieto princípy v živote obce. Chceme komunite občanov obce poskytnúť prístup k informáciám o správe obce a jej smerovaní. Ponúknuť viac možností podieľať sa na rozvoji a smerovaní obce a jej spoločenskom živote v duchu rovnosti otvorenej spoločnosti.

Kľúčom je komunikácia

Samozrejme, že nechceme, a ani nemôžeme z týchto dialógov vynechať obecny úrad a vedenie obce. V modernej občianskej spoločnosti za kľúčovú pokladáme komunikáciu medzi občanmi, komunikáciu

hodláme najmä prostredníctvom kultúrnych a spoločenských aktivít. Prvou takou spoločenskou akciou bolo premietanie filmu Ružové sny v parku pri MKS. Ďalšie aktivity plánujeme venovať konkrétnym témam, o ktorých chceme diskutovať alebo ich predstaviť verejnosti.

Spoločné diskusie

Poskytujeme aj pomocnú ruku obecnému úradu a vedeniu obce pri realizácii zámerov rozvoja obce. Aktuálne spolupracujeme s orgánmi obce, obecného zastupiteľstva, vedením obecného podniku lesov, zástupcami cestovného ruchu a ďalšími jednotlivcami na prípra-

ve materiálov a podkladov na tvorbu krajinnej plánu. S návrhom podkladov, ktorý bude spoločným dielom zainteresovaných, hodláme predstúpiť pred občanov a ponúknuť ho na dialóg. Myslíme si, že podobu bezprostredného okolia obce by sme si mali spoločne vydiskutovať. Ak vás táto téma oslovila, pridajte sa k nám.

Dotvárajte komunitu spolu s nami

Občianske združenie Ľupčianska iniciatíva za otvorenú spoločnosť založili ľudia žijúci v našej obci - manželka Matúš a Magda Jančurovci, Slavomír Mikita a Martin Bobák. Prajeme si, aby sa naše rady rozrástli o ľudí so záujmom o skvalitnenie života v Ľupči. Financovanie našich aktivít chceme realizovať prostredníctvom darov a príspevkov. Všetky finančné operácie budeme viesť na transparentnom účte o.z.

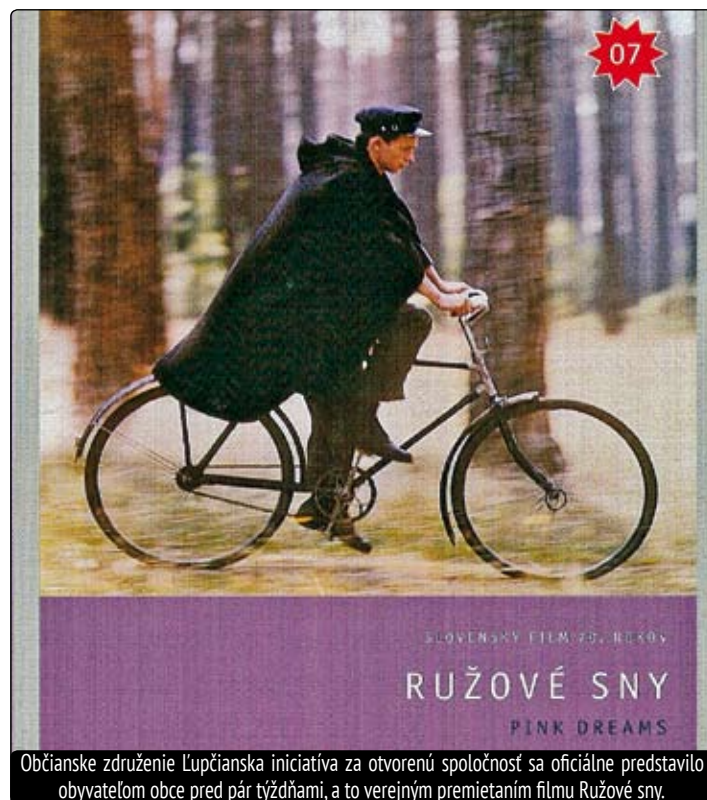
Nepýtame od vás finančnú podporu. Prosíme vás, aby ste s nami dotvárali komunitu Ľupčanov. Vaše otázky radi zodpovieme osobne, alebo na emailovej adrese lupcianska.iniciativa@gmail.com, alebo na fejsbúku v skupine s názvom "Ľupčianska iniciatíva za otvorenú spoločnosť O.Z."

(mb)

Ľupčianska iniciatíva za otvorenú spoločnosť je posilniť komunitu obyvateľov obce, spájať naše záujmy a názory, a vytvárať priestor na diskusiu. Diskusiu o tom aké máme potreby, kam chceme našu obec posunúť, s čím môžeme našej obci pomôcť a s čím môže naša obec pomôcť nám - občanom. Chceme tvoriť komunitu, ktorá akceptuje náboženské, rasové, kultúrne, názorové a iné odlišnosti. Komunitu, ktorá je postavená na dialógu a snahe o porozumenie. Komunitu,

smerom občania - predstavitelia obce, ale aj smerom predstaviteľia obce - občania. Snahou Ľupčianskej iniciatívy za otvorenú spoločnosť je umožniť diskusiu na rôznych úrovniach v komunite. Chceme spojiť ľudí podobných, ale aj úplne opačných názorov. Ukázať, že dialóg je nielen možný, ale aj prínosný. Veríme, že to, v akej atmosfére a obci budeme žiť, je v rukách nás, občanov. Otvoriť priestor na prezentovanie nápadov, na vypočutie, dialóg a formovať komunitu

Občianske združenie Ľupčianska iniciatíva za otvorenú spoločnosť sa oficiálne predstavilo obyvateľom obce pred pár týždňami, a to verejným premietaním filmu Ružové sny.

Téma OČKOVANIE – stanovisko lupčianskych lekárov

Milí lupčania, prihovárime sa vám v tejto neľahkej dobe, keď všetko bežné sa stalo na dlhé mesiace vzácnym. Niektorí z nás nevideli rodičov naživo dlhé mesiace, niektorí sme pribrali pár kil. Naším deťom nebolo umožnené tráviť čas s rovesníkmi. Dlhé mesiace sme trávili viac vo virtuálnom priestore ako v reálnom živote. Niet preto divu, že veľa informácií, ktoré sme si prečítali na internete, sme nemohli prediskutovať osobne pri varení guláša s rodinou, pri kávičke s kamarátkou alebo pri pive s priateľmi... a hlavnou témou dnešných dní je hroziaci ďalší lockdown, očkovanie, podmienky odchodu na dovolenku a návratu z nej.

Je takmer isté, že pri momentálnej miere zaočkovania našej populácie nedosiahneme kolektívnu imunitu a na jeseň tu máme 3. vlnu. Je veľmi pravdepodobné, že vírus sa bude šíriť na miesta, kde je nízka miera zaočkovania. Tento článok vznikol ako potreba nás, lekárov, ktorí vás poznajú a liečia. Liečia nielen choroby, ale aj boľavky na duši. Preto sa chceme vyjadriť k očkovaniu proti Covid-19. Jedným z dôvodov je aj fakt, že v letných mesiacoch sa budete môcť nechať zaočkovať očkovacou látkou Comirnaty od firmy Pfizer/BioNTech v našich ambulanciách všeobecného lekára.

Najzávažnejšie tvrdenia, s ktorými ako odborníci nesúhlasíme, no šíria sa verejnosťou, a ku ktorým sa chceme vyjadriť, sú:

1. Očkovacie látky nie sú účinné proti všetkým novým variantom:

V rámci ochrany pred hospitalizáciou je druhá dávka **Pfizeru účinná na 96 percent**, v prípade **AstraZenecy** je účinnosť ochrany **92 percent**, pri prevencii symptomatických ochorení z **variantu Delta** (portál gov.uk, Lancet).

2. Očkovacia látka spôsobuje neplodnosť:

Ak by vakcína proti Covid-19 mohla naozaj spôsobiť neplodnosť, tak by to znamenalo, že

by neplodnosť u žien muselo v prvom rade spôsobovať aj samotné ochorenie Covid-19.

To preto, že koronavírus obsahuje úplne identický S-proteín ako sa vytvára pri imunitnej odpovedi po vakcinácii. O tom však dodnes neexistujú žiadne známe dôkazy. Okrem toho už v štúdiách pri vývoji vakcín v niekoľkých prípadoch došlo k tomu, že žena otehotnela po zaočkovaní.

Skôr by sme sa mali obávať následkov na plodnosť mužov po prekonaní ochorenia Covid-19. V odbornej literatúre sa začínajú objavovať seriózne vedecké práce, ktoré uvádzajú súvislosť medzi ochorením a poškodením semenníkov, a teda aj tvorbou spermií. V prestížnom časopise Human Reproduction vyšla štúdia, ktorá analyzovala spermie u mužov po prekonaní Covid-19. Zistili, že štvrtina mužov, ktorí prekonali toto ochorenie, mala vážne poškodenú spermiogézu – proces, pri ktorom vznikajú spermie. Podobné výsledky priniesla aj štúdia v časopise Reproduction.

3. Vývoj vakcín bol príliš krátky:

Vývoj vakcíny vychádzal z dlhodobých výskumov samotných koronavírusov a technológia mRNA vakcíny nie je ničím novým.

Pri vývoji vakcíny proti Covid-19 sa nadviazalo najmä na výskum a vývoj vakcíny na ochorenie MERS. **Do testovania vakcíny sa zapojil veľký počet testovacích centier na celom svete, jednotlivé vedecké inštitúcie si navzájom vymieňali vedecké dáta. Na**

výskum sa vyčlenili obrovské finančné zdroje, celosvetovo sa investovali miliardy dolárov. Jednotlivé fázy výskumu prebiehali paralelne, nečakalo sa na ukončenie jednej fázy, aby sa mohlo začať s ďalšou fázou. Európska lieková agentúra začala skúmať výsledné údaje ešte predtým ako ju spoločnosti požiadali o schválenie vakcíny. Urýchlili sa administratívne úkony. **V dôsledku pandémie bolo podstatne jednoduchšie nájsť dobrovoľníkov,** ktorí sa zúčastnili výskumu. V dobe pandémie, keď je nákaza frekventovaná, sú ľudia vystavení vírusu v podstatne väčšej miere, preto v oveľa kratšej dobe dokážeme vyhodnotiť účinnosť vakcíny.

4. Vývoj a výroba vakcíny je farmabiznis:

Konečná cena vakcíny od firmy Pfizer je 12 EUR. Liečba pacienta so stredne ťažkým priebehom je oveľa nákladnejšia. Keď v lekární spočítame, koľko stojí len podporná vitamínová liečba jednej osoby, dostaneme sa k sume cca 30 - 40 EUR. K tomu lieky na zníženie teploty, proti kašľu, kvapky do nosa, často antibiotiká... a to je len pacient, ktorý priebeh choroby zvláda ambulantne.

5. Nie je dostatočne dokázaná bezpečnosť očkovacích látok:

Viete, ako je dokázaná bezpečnosť výživových doplnkov? Napríklad ginko, omega 3 mastné kyseliny, vitamín D. Vôbec nijako. Práve preto sa volajú výživové doplnky, a nie lieky. Pretože nepodliehajú

schvaľovaniu Európskej liekovej komisie, nie sú posudzované ani Štátnym ústavom pre kontrolu liečiv. Pretože žiadne testy bezpečnosti tieto firmy nerobili. Užívaním týchto preparátov preberáte všetku zodpovednosť na seba. Predpokladám, že ste počuli o použití lieku Ivermektín. Veľa ľudí ho použilo na liečbu napriek tomu, že uvedený liek nebol v Európe nikdy testovaný na ľuďoch a využíva sa len vo veterinárnej praxi. Jeho účinnosť pri infikovaní Covid-19 dokonca nebola jednoznačne potvrdená. Doteraz už bolo na celom svete podaných viac ako 2 miliardy dávok proti Covid-19. V Spojených štátoch ubehol už rok od podania prvých dávok. Preto musíme akceptovať skutočnosť, že očkovacie látky prešli testami, vedecké kapacity vo svojich odboroch zhodnotili priebeh testov, Európska lieková agentúra zvážila pre a proti použitiu vakcín a odporučila ich použitie v bežnej praxi.

Očkovacie látky sa používajú už približne 80 rokov. Doteraz ani jedna vakcína, s ktorou sa na území bývalého Československa a teraz na území Slovenska očkuje, nebola stiahnutá z trhu, ani jej nebola pozastavená registrácia. Uvedené skutočnosti sme pre vás pripravili, aby ste získali alternatívny pohľad, mohli si spraviť svoj názor a rozhodli sa podľa seba. Rovnako tak sme pripravení aj my v našich ambulanciách odpovedať na otázky, ktoré by vás zaujímali.

MUDr. Soňa Zatlukalová,
MUDr. Zdena Herková,
MUDr. Zuzana Prokein-Götz
MUDr. Andrea Černianska,
MUDr. Tatiana Jančovičová

IN Z E R C I A

Zaplatím dobre

Ako zberateľ odkúpim rôzne zberateľské veci ako odznaky, staré mince, bankovky, bodáky, prilby, šable, tepané nábojnice, vojenské fotografie a dokumenty, vyznamenania, medaile, plakety a vzduchovky.

Kontakt: 0902 691 034,
odznaky123@atlas.sk

STAROSLOVANIA - úspešný projekt detského tábora

Zo života obyvateľov

SLOVENSKÁ LUPČA – Upraviť priestory vlastného domu a dvora tak, aby tematicky pripomínal dobu stredoveku, je nielen zaujímavé, no aj náročné na čas. Avšak spraviť drobný týždňový program, verný zvykom ich predkov, vyžaduje nielen dávku kreativity, ale aj nadšenia. Presne takýto nápad pod názvom Denný detský tábor „STAROSLOVANIA“ organizuje počas tejto letnej sezóny Občianske združenie Arkona SK priamo v centre Slovenskej Lupče.

Detský tábor, ktorý je určený pre deti už od 4 do 10 rokov, je tematicky naviazaný na život našich predkov v období stredoveku. Deti prostredníctvom rôznych zážitkových aktivít objavujú spôsob života ľudí v dávnej minulosti. „Počas jednotlivých, tematicky na seba nadväzujúcich dní, sa postupne oboznámia s dobovou kuchyňou, tradičnými remeslami či bojovým umením“, uviedla Mariana Rojíková zo združenia Arkona, a dodala, že aktivity na umocnenie zážitku prebiehajú v historicky zariadenom prostredí, s lektormi odetými v historických kostýmoch, ktoré si deti môžu taktiež vyskúšať.

Zveromila, Stromo i Rodana

Ako ďalej uviedla organizátorka, úplne prvou úlohou bolo vymyslieť si „staroslovanské“ meno: „Ako? Na základe toho, čo dieťa podľa jeho názoru vystihuje, čo má rado.“ A tak zrazu v stane na kožušine sedela „Zveromila“ – pretože má rada všetky zvieratká, „Stromo“ – pretože má rád prírodu a najmä pozná všetky stromy, „Delfinka“, pretože by s nimi chcela plávať v mori, „Valibuk“ – pôvodne preto, lebo sa mu páčilo povalovanie v stane, no napokon preukázal i slušnú silu, jeho brat „Lomidrevo“ – ktorý poláme nielen drevo a „Rodana“, ktorej sa také meno páči. Zoznámili sme sa so stredovekými hračkami a hrami, triafali sme do štitov, bojovali mečmi a zahrali sa i napínavý „vikingský šach“. Deti si vyrobili originálne náhrdelníky/menovky,

ktorými si ozdobili svoj dobový kostým z čistého ľanu a pravej kožušiny. Vyskúšali si tkanie na hrebienku, kde sme dali zabráť jemnej motorike precíznym prepletaním niti. Lúštili staré písmo – hlaholiku, až pokým ňou nenapísali celé svoje meno.

Treba dodať, že program tábora je navrhnutý skúsenými lektorkami z odboru predškolskej a elementárnej pedagogiky tak, aby jednotlivé aktivity rešpektovali striedanie psycho-motorických, kognitívnych a sociálno-emocionálnych zručností so zreteľom na zdravý a všestranný rozvoj dieťaťa. Deťom mladšej vekovej kategórie je vyhradený priestor na popoludňajší odpočinok v útulných dobových stanoch na mäkučkých ovčej vlne, s čítaním staroslovanských rozprávok. Deťom staršej vekovej kategórie sú určené náročnejšie aktivity s vyššou fyzickou záťažou či vedomostným zameraním.

(ela, mr)

Foto archív OZ

Informačné centrum otvorilo svoje priestory

SLOVENSKÁ LUPČA - V Slovenskej Lupči od 1. júla 2021 začína po dlhých rokoch odstávky fungovať nové infocentrum. Moderné informačné centrum, ako ho nazvali pracovníci MAS (Miestnej akčnej skupiny), Banskobystrický geopark. Vďaka podpore obce Slovenská Lupča a Hradu Lupča bude v priestoroch bývalej lekárně na Námestí SNP vítať návštevníkov obce.

„Našou víziou je spraviť všetko pre to, aby sme si postupne všetci uvedomovali, že všetko vychádza zo zeme. Všetko je s ňou späté a ňou formované“, hovorí manažér MAS Michal Vráb a pokračuje: „Pokiaľ budeme žiť v súlade s našou rodnou hrudou, budeme sa cítiť šťastnejší. Je to fenomén, ktorý vracia ľudí ku koreňom. Ak k tomu vezmeme do úvahy

Interaktívne prvky, 3D modely

Moderné informačné centrum chce ponúkať návštevníkom regionálne výrobky so značkou Horehronie. Rovnako chce poskytovať aj informácie o tom, kde sa dá ubytovať, dobre najesť, či kde ešte môže návštevník nášho regiónu niečo zažiť. „V našom modernom informačnom centre ponúkame okrem nákupu aj zážitok. Máme interaktívny panel - záplavovú zónu s hradom Lupča, kde detičky môžu vidieť, ako búrka zmetie všetko vďaka vode. Pre mládež a starších zvedavcov máme 3D model územia Banskej Bystrice a Poľany s premenlivou plochou, ktorá sa dá uchopiť. A pre najstarších prezentáciu Premeny hradu Lupča alebo videá z územia.“ K vzniku informačného centra

FOTOVOLTAIKA

- ~ Chránime prírodu
- ~ Šetríme vaše peňaženky
- ~ Znížime vám účty za elektrinu na polovicu
- ~ Iba teraz nenávratná dotácia do 1500 eur
- ~ Montáž zdarma

Bližšie informácie:

0907 803 218

fakt, že geológiu po stáročia ovplyvňoval sám človek, potom je práve Geopark územím, kde ľudia nechcú cudzie „z dovozu“, ale pracujú s tým, čo „majú doma a za humnom“. Je to ekonomickejšie, kultúrnejšie a v súlade s rodnou hrudou. Kde si ľudia liečia prechladnutie čajom z bazy, a nie čajom z hypermarketu. Kde ľudský odev zdobia prírodné motívy, ktoré sú v dokonalej harmónii s okolitou prírodou, a kde návštevník od skál, zvierat, jedla či charakteru hostiteľov pochopí súvislosti, naplní ho poznanie a chuť spoznávať ešte viac danú krajinu. Inšpiruje ho k hľadaniu vlastných koreňov.“

v obci sa pozitívne vyjadril aj kastelán hradu Lupča Vladimír Homola: „Hrad Lupča počas posledných dvoch rokov navštívilo 42 tisíc ľudí. Všetci iba prišli a odišli. Nemajú z nášho krásneho prostredia nič. Naším cieľom je poskytnúť našim návštevníkom zľavu 10 % na nákup v infocentre. Držíme im palce“. Projekt infocentra podporili v uplynulých dňoch aj dokumentaristi, ktorí v jeho priestoroch natočili časť projektu cyklopotulky s Jánom Žgravčákom a tímom Zahoramizadolami.sk

(mv)

ŽIVOT A KULTÚRA

Otvorenie letnej sezóny na hrade Lupča sprevádza viacero noviniek

SLOVENSKA L'UPČA - Cieľom Železiarni Podbrezová a.s. je zachovať hrad Lupča ako významný doklad histórie v čo najlepšom stave nielen pre súčasné, ale aj pre ďalšie generácie. Železiarne sa zároveň snažia, aby sa do hradu znova vrátil život tak ako to bolo v minulosti, keď bol hrad komunikačným, hospodárskym a kultúrnym centrom regiónu.

Aj z tohto dôvodu ŽP a.s. nadvia-
zali v tomto roku úzku spoluprácu
s reštaurátorom, maliarom a ilustrá-
torom Štefanom Kockom a veria,
že prostredníctvom inštalácie jeho
obrazov v priestoroch hradu Ľupča
rozšíria umelecké hodnoty prehľad-
kovej trasy určenej pre návštevní-
kov. Netreba zabudnúť, že v hrade sú
stále umelecké inštalácie napríklad
fascinujúcich obrazov Horehronia
pod názvom Očami ruských malia-
rov. V Rubigallovej veži a na dolnom
návori hradu sa môžete uvidieť
stálu expozíciu výberu z tvorby prof.
Jána Kulicha. Expozícia inštalovaná
v októbri 2012 predstavuje svojim
obsahom hlavný okruh autorovho
tvorivého záujmu a vyzdáva svedec-
tv o jeho trvalom vzťahu ku kultúr-
nemu dedičstvu národa.

Večerná talkshow

„Slovensko je krajina hradov a zámkov, má svoje krásy, zaujímavú históriu, inšpiratívnych ľudí, úspešné nápady. Často si nevieme čo máme doma. Preto chceme zvýrazniť silné stránky našej krajiny, jej krásy a príbehy ľudí“. Tieto slová sú víziou celoslovenského pilotného projektu Za Pokladmi Slovenska, ktorého súčasťou bude aj hrad Lupča. Slovo Poklady v názve projektu symbolizuje príbehy krajiny, miest, obcí, či hradov a zámkov. Poklady sú tiež v každom z nás. Poklady sú ľudia. Krajina i ľudia na Slovensku skrývajú obrovské poklady, ktoré sa budú v projekte prezentovať, preto sa slovo Pokladmi píše s veľkým začiatočným písmenom. Hlavným programom na hrade Lupča bude večerná talkshow dňa 17. júla o 17:00 hod. s tromi zaujímavými miestnymi hosťami, ktorí prostredníctvom príbehov otvoria výchovno-motivačné témy. Súčasťou sprievodného programu bude kultúrny program a detský kútik

Komnata Márie Terézie

pre najmenších. Vstupné na podujatie bude dobrovoľné.

Sprístupnia najvzácnejší priestor

Každoročne sa zameriavame aj na budovanie expozícií, ktoré by atraktívni prehliadkoví trasu. Na dolnom nádvorí v priestoroch bývalých koniarní sa nachádza archeologická expozícia, ktorá sa pravidelne v mesačných intervaloch rozrastá o novo zreštaurované predmety, ktoré dokumentujú historický vývoj hradného areálu. Novinkou sezóny 2021 bude sprístupnený priestor komnaty Márie Terézie s unikátnou hrebienkovou klenbou, ktorá patrí k tým najvzácnejším na Ľupčianskom hrade. Interiér miestnosti je zariadený historickým nábytkom, ktorý v rokoch 1923 až 1933 využíval prvý Československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk vo svojom obľúbenom sídle na Topoľčianskom zámku. Priestor komnaty dotvárajú erby prvých majiteľov hradu Ľupča z obdobia stredoveku, ktoré sú umiestnené vo vitrážových výplniach okien.

Unikáty hradu

Hrad okrem expozícií a svojej bohatej histórie vo svojich útrobach ponúka návštevníkom viaceré unikáty. Zaujímavosťou je určite hradná studňa s hĺbkou 62 metrov. V hĺbke približne 45 metrov je z nej vysekaná tajná chodba, ktorá ústi v jednej pivnici pod hradom. Šťastnou studne je aj zachovaný „rumpál“, ktorý slúžil na ťahanie vody. Medzi najväčšie lákadlá patrí renesančná kaplnka - najkrajšia pamiatka roku 2008 na Slovensku. alebo Korvínova lipa - najstaršia kvitnúca lipa v strednej

Európe. Ak chcete na vlastné oči vidieť, čo všetko sa na hrade už stihlo obnoviť, môžete hrad navštíviť počas letných prázdnin každý deň

Mgr. Vladimír Homola,
kastelán hradu Ľupča

Maľovaná krížovka

[illegible]

Autor maľovanej krížovky Anton Szalo

Návod na riešenie:

- 1./ Každé číslo v riadku alebo stĺpci predstavuje počet za sebou vymaľovaných políčok.
- 2./ Ak je v riadku alebo stĺpci uvedených viac čísel, treba medzi nimi vynechať minimálne jedno políčko nevymaľované.

Riešiť začíname od najväčších čísel. Je veľmi dôležité označovať si (napr. krížikom alebo bodkou) štvorčeky, ktoré už nemôžu byť obsadené.

**Správne riešenie krížovky
nájdete na str. 16**

Zrodené z ohňa

SLOVENSKÁ LUPČA - Hlavným kultúrno-umeleckým ťahákom letnej sezóny na hrade Lupča je autorská výstava reštaurátora a maliara Štefana Kocku, ktorá je tu inštalovaná do konca septembra 2021. Výstava pod názvom Zrodené z ohňa bola otvorená slávnostnou vernisážou v priestoroch Gizelinho domu za prítomnosti viacerých významných osobností verejného a kultúrneho života regiónu.

Účasť na zaujímavom podujatí si nenechali ujsť ani predstavitelia spoločnosti Železiarne Podbrezová a. s. - personálna riaditeľka Mária Niklová a manželka generálneho riaditeľa Mária Sotáková. Hostia im v rámci úvodného príhovoru vernisáže symbolicky potleskom vzdali hold za systematickú záchranu hradu, ktorú železiarne z Podbrezovej na hrade Lupča realizujú už pomaly dve dekády.

Zachránené vzácne kúsky

S reštaurátorskou prácou Štefana Kocku sa môžete stretnúť na viacerých hradoch, v múzeách a pamiatkach na Slovensku. Ako absolvent Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave sa venuje reštaurovaniu malieb, kresieb, umeleckých diel na papieri, pergamen, dokumentov a knižných väzieb. Jeho prácu môžete nájsť napríklad v Betliari, kde zreštauroval jednu z najväčších máp Viedne (jej veľkosť je približne 15 štvorcových metrov) a ďalšie zaujímavé umelecké predmety, ako napríklad súbor orientálnych - japonských diel, ktoré boli zachránené práve vďaka jeho reštaurátorskej práci.

Držiteľ množstva ocenení

Najväčší ohlas u odbornej, ale i laickej verejnosti vyvolala Koc-

Mortuárium zo 17. storočia, ktoré renovoval Štefan Kocka

kova práca na reštaurovaní Mortuárií zo zbierok Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici. Mortuáriá - erby používané pri smútočných obradoch, ktoré pochádzali z rôznych časových období - sú zhotovené rôznymi autorami a technikami, a dokonca aj na rôznych materiáloch, ako hodváb, papier a textil. Celý tento náročný proces reštaurovania preukázal výnimočné kvality reštaurátora, za čo mu bola udelená významná Cena prof. Karla Veselého. Štefan Kocka je držiteľom množstva ocenení. Namiesto je však spomenúť práve Cenu Biela kocka, ktorú udelila Rada galérií Slovenska po prvýkrát vo svojej histórii. Nateraz poslednou cenou, ktorú získal, bola Cena Fra Angelico, udelená z rúk Konferencie biskupov Slovenska za rozvoj kresťanskej kultúry na Slovensku. Za ocenením je jeho posledná autorská aktivita, a to práve vyššie spomínaná výstava obrazov z cyklu Misionári, ktorú prezentoval na hrade Modrý Kameň.

Harmónia svetla a luminiscencie

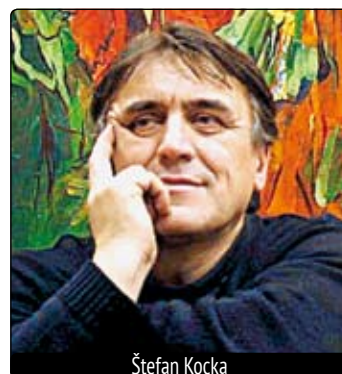
Pri otvorení aktuálnej výstavy na hrade Lupča s názvom Zrodené z ohňa sa opäť stretávame s umiestnením diela v priestoroch národnej kultúrnej pamiatky, ktoré dávajú inštalácii vyšší stupeň prezentácie. Obrazy, ktoré autor predstavuje, zobrazujú artefakty zrodené nielen z ohňa, ale aj zo železa a ťažkej práce ľudí. Práca, ktorá možno nie je viditeľná očami bežného človeka, ale dokonca sa pomaly vytráca aj z našich životov. Je to ťažká práca pri podkúvaní koní v kováčskych dielnach, ale aj v zlievarenských podnikoch v Podbrezovej a Hronci pri peci, tavbe, odpichu a odlievani železa.

Ako sa vyjadril Štefan Kocka aj ako bývalý riaditeľ Galérie Dominika Skuteckého, vzdáva touto

výstavou poctu velikánovi Slovenského výtvarného umenia: „Jeho majstrovské diela majú mnoho podob a nenápadnou skupinou sú práce zachytávajúce pracovníkov v hutách, ktoré ma oslovili už dávnejšie. Prácu kotlárov, kováčov, odlievateľov a ďalších pracujúcich so železom stvárnil Dominik Skutecký v dielach skrz farebnosť ohňa a jeho rôznorodých odleskov, harmóniu svetla a luminiscenciu.“

Nenahraditeľný obrazový prameň

Kocka sa podľa svojich vlastných slov inšpiroval dvomi rovinami témy. Tou prvou je, že dnes už mnohé remeslá zanikli a nahradili ich modernejšie postupy pri spracovaní kovov: „Svojou poctou majstrovi Skuteckému približujem svoj pohľad na tento svet s trochou nostalgie, ale aj s novým súčasným výtvarným pohľadom na krásu - z ohňa zrodenú.“ Ako uviedol, rôznorodosť pohľadu a priestoru na vytvorenie diel čerpal u železiarov v Podbrezovej a v hutách v Hronci, pričom vyslovil aj poďakovanie: „Bez tejto možnosti by som si nevedel predstaviť prácu so železom, nemal by som toľko zážitkov, a hlavne takú dôležitú inšpiráciu.“ Druhou rovinou sú podľa Kockových slov samotní kováči a ich kumšt so železom. „Práve v kováčskych dielnach sa ešte dá

Štefan Kocka

nájsť kus zastaveného času, čo mi pomáha prepojiť môj pôvodný spôsob práce so súčasným maliarskym stvárnením.“ Umelec spolupracoval s umeleckými kováčmi z Hrochote a Klenova. Diela prezentované na hrade Lupča majú výrazný dokumentárny rozsah a do budúcnosti predstavujú nenahraditeľný obrazový prameň zobrazujúci históriu tohto priemyselného odvetvia regiónu.

(vh)

Podakovanie

Uplynulá doba nebola ľahká pre nikoho z nás. Mnohým sa fungovanie, na aké boli zvyknutí, zmenilo úplne. Veľký dopad to malo na žiakov druhého stupňa nielen našej školy, ktorí museli dlhé mesiace ostať doma bez prezenčného vyučovania. Myslím, že najťažšie to bolo pre deviatakov, ktorých čakali prijímacie pohovory, a deti ostali zo dňa na deň bez možnosti učiť sa priamo s učiteľom.

Chcela by som touto formou poďakovať pani učiteľke Kramcovej, ktorá deti učí Slovenský jazyk, a napriek všetkým prekážkam neprestala, a v rámci možností pokračovala v príprave na prijímacie pohovory aj po zatvorení školy. Od septembra s deťmi, ktoré o to mali záujem, ostávala vo svojom voľnom čase po skončení riadneho vyučovania detí v škole a preberala s nimi veci potrebné na PP. Po zatvorení školy pokračovali v doučovaní, a každý pondelok a stredú v podvečerných hodinách, opäť v čase jej osobného voľna i voľna detí, tie ktoré sa učiť chceli, zasadli k počítačom, a prostredníctvom zoom-hodin opäť potrápili svoje mozgové bunky slovenčinou. Deti boli pripravené na PP a mohli si s pokojným svedomím sadnúť k pripraveným testom.

Pani učiteľka Kramcová, ešte raz veľké ĎAKUJEME.

Andrej, Ján a Zuzana Kučerovci

Pocta Dominikovi Skuteckému

SLOVENSKÁ LUPČA – Okrem iných vzácnych exponátov uchovávajú priestory hradu Lupča aj pamiatku na Dominika Skuteckého, jedného z najvýznamnejších predstaviteľov mesta Banská Bystrica a poprednej osobnosti moderného slovenského výtvarného umenia, ktorého tvorba dosiahla celoeurópsky rozmer.

Uplýnulo už sto rokov odvtedy, ako 13. marca 1921 v Banskej Bystrici zomrel Dominik Skutecký. Najreprezentatívnejší priestor hradu zdobi inštalácia portrétu Gizely Habsburskej. Obraz pochádza zo zbierok Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici a riaditeľstvo hradného sirotinca si ho objednalo u maliara na konci deväťdesiatych rokov 19. storočia.

Oblúbený portrétista aristokracie

Dominik Skutecký sa narodil 14. februára 1849 v Gajároch. Jeho výtvarné nadanie sa začalo rozvíjať na Viedenskej akadémii od roku 1865. Zisk zo štipendia za záverečnú prácu mu umožnil realizovať štúdium v Benátkach. Počas ďalšieho pobytu v Mníchove sa zoznámil s výtvarným umením francúzskeho realistu Gustáva Courbета. Pod týmto vplyvom Skutecký zanechal historizmus a akademizmus a pozornosť upriamil na žáner nastupujúceho naturalizmu a luminizmu. Striedavo trávil život v Benátkach,

Viedni a Banskej Bystrici. Prehlboval svoje poznatky o renesančnej maľbe, zachytával scény z mestského života a stával sa oblúbeným portrétistom aristokracie. Aktívne ho podporovala Cecilie Löwy, ktorá sa stala jeho manželkou. Po vypuknutí epidémie moru v Benátkach na sklonku roku 1888 sa Skutecký s rodinou rozhodol natrvalo usadiť v meste pod Urpínom. Na Hornej ulici vzniklo rodinné sídlo – novorenesančná vila, v ktorej je v súčasnosti inštalovaná stála expozícia Dominika Skuteckého aj s najznámejším Skuteckého die-

lom – Trh v Banskej Bystrici. Na tomto plátne sa odohráva príbeh kupujúcich a predávajúcich okolo Mariánskeho stĺpa v blízkosti katedrálneho chrámu sv. Františka Xaverského. Na obraze dominuje dáma s červeným slnečníkom. Vrcholom Skuteckého diela je séria 63 obrazov s témou Bystrického meďeného hámra, ktoré maľoval viac ako 30 rokov. Vďaka umeleckým a dokumentačným hodnotám je odkaz majstra Skuteckého stále aktuálny aj v súčasnosti.

**Autor : Vladimír Homola,
kastelán hradu Lupča**

Opustili nás

Za posledné mesiace sme sa rozlúčili s našimi obyvateľmi:

Február:

Mária Lendvorská, rod. Chabanová, vo veku 90 rokov
Anna Prandlová, rod. Kočanová, vo veku 75 rokov
Viola Polónyová, rod. Shreinerová, vo veku 97 rokov
Rozália Vítková, rod. Štúberová, vo veku 89 rokov, z DD Slov. Lupča

Marec:

Ján Ličko, vo veku 89 rokov
Katarína Gajdošová, rod. Strečková, vo veku 70 rokov
Anna Mačkovičová, rod. Majerová, vo veku 71 rokov
Ladislav Kalivoda, vo veku 59 rokov
Emília Sedláčková, rod. Sedláčková, vo veku 74 rokov
Ivan Mačkovič, vo veku 73 rokov
Miroslav Baláž, vo veku 65 rokov
Anton Šmátrala, vo veku 68 rokov

Apríl:

Gizela Laščiaková, rod. Sláviková, vo veku 84 rokov
Jozef Sedliakvo, veku 86 rokov
Ondrej Bartoš, vo veku 81 rokov
Jozef Mišány, vo veku 76 rokov
Darina Bajsová, rod. Tončíková, vo veku 91 rokov

Máj:

František Belík, vo veku 86 rokov

V júni 2021 nás opustili:

Júlia Šarkányová, rod. Szenipéteriová, vo veku 85 rokov
Helena Molotová, rod. Štievková, vo veku 80 rokov

„Kto žije v srdciach svojich milých, nie je mŕtvý, je len vzdialený...“

Úprimnú sústrasť

Spomienka

*Sú bolesti,
na ktoré nikde nie je liek...
Sú rozhodnutia,
ktoré už nevrátiš späť...
Sú spomienky,
ktoré nikdy nevymažeš...
Sú ľudia,
na ktorých nezabudneš...*

Dňa 11. augusta uplynie rok, čo nás navždy opustil môj drahý syn

Ľuboš Houška.

Prosím, venujte mu tichú spomienku.

S láskou na neho spomínajú mama a jeho najbližší.

Spomienka

*Boľstou unavený
tíško si zaspal, zanechajúc
všetkých, čo si mal rád.
Za všetky tie Tvoje trápenia
a bolesti nech Ti dá
Pán Boh večnej milosti.*

Dňa 19.6.2021 sme si pripomenuli 5. výročie, čo nás opustil náš milovaný manžel, otec, starý otec

Janko Madoš.

S láskou a úctou spomínáme.

*Manželka Ivetka
Syn Marek s rodinou
Dcéra Andrea
a ostatná smútiaca rodina*

Povstanie bolo bojom aj za našu slobodu

SLOVENSKÁ LUPČA – Ľudia sa dnes rozprávajú veľmi málo. Ale mali by. Mali by preto, aby nezabudli na to, čo bolo, čo je, ale aj čo byť môže. Mali by si pamätať. Aj preto, aby potom i oni ďalej rozprávali tým, ktorí ešte nevedia, že raz budú môcť ustrážiť svojimi rozhodnutiami to najcennejšie – mier a život v ňom. Tak teda im rozprávajme:

Volám sa Jano. V kalendári som v ten deň trhal list, a pamätám si presne, že na ňom veľkými písmenami stálo napísané: AUGUST. Bol som vtedy ešte len dieťa, ale bol som prázdny, a dnes viem, že som vlastne nemal emócie. Všade bol vo vzduchu strach, a ja som si v hĺbke duše ani nevedel predstaviť, že to, čo cítim, sú chladné okovy, ktoré mi v duši prázdnotu spôsobili. No netušil som jednu zvláštnu vec - že okovy si svoje obete nevyberajú! Spokojne sa nasadia do pocitov človeka aj z tej druhej strany. Nepriateľskej strany. Dnes s odstupom času už viem...

Čo si pamätám?

Na východe bol front a boje boli všade. Otec hovoril, že aj ľudia tam bojujú, no po svojom. Pamätám si, že hovoril slovom proviant. Jedlo. Nebolo ho, a prežiť pomohlo. Viem, že sa im podarilo rozkradnúť nemecké sklady.

To bolo radosti. Áno, jedlo a zásoby. Napriek tomu viem, že ľudia vravievali: „Bohatli tí, čo robili zlé“. A tak sa predávalo nakradnuté. Žiadal každý, nepriateľ bral, partizánom sa nosilo. Veď boli naši. Moja mama im dala 20 kíl slaniny, fazule celé vrecia. Netušil som však ako dieťa čo sa deje, ani čo sa bude ešte diať. Aj vtedy hovorili: „Horelo!“ Baláže, Kalište... A v jedno ráno som videl v dlhých kabátoch na lyžiach stovky nmcov s puškami na chrbtoch. Až dnes si uvedomujem, že vyzerali hrozne. Nešiel z nich strach, ale absolútne vyčerpanie. Išli vraj do mesta. Až neskôr som zistil od starších, že potlačili povstanie.

A dozvedel som sa aj čosi iné...

Opár dní neskôr prišli do Slovenskej Lúče a brali stadiaľ chlapcov, chlapov, že bojuvať! Vzali aj môjho staršieho bratranca. Bol pekár. Išla za neho orodovať sesternica. Bol to jej posledný deň... Mína... nepočula varovanie. Hlasnejšie v nej znelo: zachrániť brata. Neľahla si k zemi. Rumunská armáda bola príliš blízko a vedela, že sú tam nemci. Boli to Rumuni, čo striehli, a oni sa báli tiež. Aj seba samých! Nemohli konať inak, iba vystreliť, bol to útok i obrana, kto z koho a kto za koho. Každý sám za seba.

Na Vianoce toho roku

Už som mal vtedy 7 rokov a chodil do druhej triedy. Bol som vraj usilovný žiak, a tak som sa učieval i po večeroch, keď našim zdrojom svetla bol plameň sviečky. Plameň bol ako vojna, uprene som sa doň díval, keď mi už násobilka v neskorej hodine tak nešla. Ten plameň dokázal zachrániť pred tmou, zimou, ale mohol vypáliť celú dedinu aj s nami, obyčajnými ľuďmi. Oheň by si nevybral tak ako my, podľa farby pleti alebo oblečenia. V ten vianočný večer sedel s nami. Pri štedrovečernom stole. Nemecký vojak. Upravený, oholený, bez jediného škrabanca, vysoký s belavými vlasmi a modrými smutnými očami, prehovoril. Poznal čosi z našej reči, a tak mu bolo rozumieť. Ale ani keby po našom nerozprával, tak slza, ktorú vyronil, nám dala znať, že každý máme city. Pod tou vrstvou vybijanej ťažkej uniformy. A rovnako má studené okovy doby, ktoré na chvíľu rozpustili obyčajné ľudské emócie, a skrývalo sa ich v ňom dosť. Smútil, a mal strach, miloval, a chcel sa smiať. So svojou rodinou si bol ale vedomý toho, že ich už nemusí nikdy vidieť. Ťažili ho rovnaké okovy, čo som nosil aj ja. Aby som dokázal prežiť, hoci som nažive.

Ešte aj dnes tieto spomienky žijú vo mne

Presne si viem vybaviť každú myšlienku o nich aj s obrazom, ktorý sa odráža ako svetelný lom. Svet počas boja. Ľudí v ňom. Takých sebeckých. Ale nie všetkých. Stáli sme v ten deň s otcom pod lipou. Bolo po Službách Božích v evanjelickom kostole, keď garda Nemcov viedla našich rebelov. Počúval som - chceli sami sebe prilepiť o pár halierov na jedlo, očakávajúci i chválu od tých, čo by im výslužku aj tak celú zhabali. Na rozkaz ich obesili ako takých bažantov a ja spolu s ostatnými deťmi sme videli všetko! Aj so zakrytými očami... No ja som v okamihu úniku detskej duše od reality hrôzostrašného obrazu zbadal ešte niečo, čo Nemci veľmi obľubovali. Niektorí viac ako krviprelievanie! Čokoládu... Mmmm, keby som bol mal peniaze a život by bol býval taký, bol by som si ju kupoval každý deň, aj ja by som ju bol rozdával! Len tak pre radosť, akú mne urobil ten kúsok z nej, ktorý mi „Grmen“ ponúkol, a po ktorom som aspoň na pár chvíľ opäť niečo cítil. No nebola to len chuť kakaa, ale niečo o mnoho viac...

Zo spomienok obyvateľa Slovenskej Lúče čerpala Laura Bullová a Erika Lamperová

Prechod seniorov na výbornú

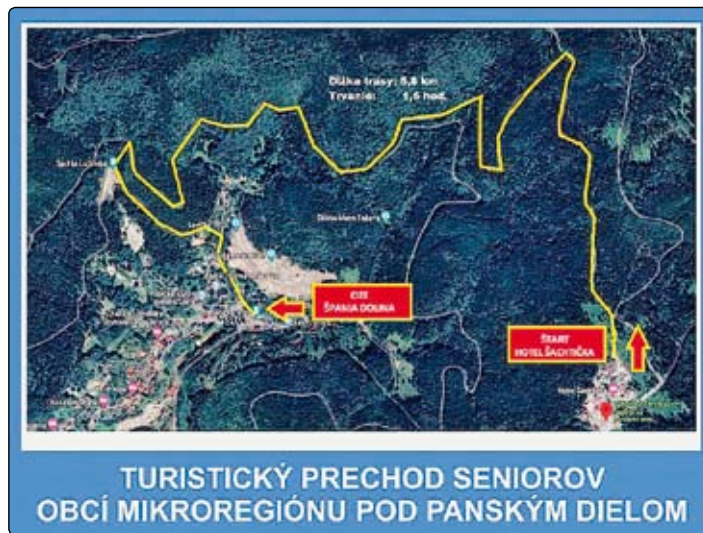
SLOVENSKÁ LUPČA – O tom, že láska k prírode, pohybu a vzájomnosti neutícha v človeku po

celý život, svedčí aj tohtoročný turistický prechod seniorov z Mikroregiónu obcí pod Panským dielom,

ktorý dopadol na výbornú. Super počasie, skvelí ľudia, výborná atmosféra. Účastníci podujatia prešli

terénom takmer 6 kilometrov zo Šachtíček až po Španiu dolinu.

(rl), archív autora

Túžba hráčov aj fanúšikov zariadila víťazstvo

SLOVENSKÁ LUPČA – Ani tí najmenší futbalisti spolu s organizátormi neostávajú pozadu, keď sa spomienke krásne 100. výročie založenia Futbalového klubu Slovenská Lupča. Pri tejto príležitosti usporiadali koncom júna futbalový turnaj najmladších prípraviek U11.

Pozvanie prijali mužstvá Badína, Lubietovej, Seliec, Slovenskej Lupče, Sliacha a Šalkovej. Ako uviedol tréner našej prípravky, hralo sa v dvoch skupinách na dvoch ihriskách. Po odohratí základných skupín boli zápasy o piate a tretie miesto, a potom o umiestnenie na prvé miesto. Naši chlapci v základ-

nej skupine skončili prví a stretli sa vo finálovom zápase proti tímu Sliacha. Finále bolo do konca zápasu napínavé, keď pred koncom zápasu prehrávala Slovenská Lupča 1 : 0. Ale túžba hráčov a fanúšikov zariadila víťazstvo Slovenskej Lupče v pomere 2 : 1. Lupča si nakoniec odniesla aj ocenenie najlepšieho hráča turnaja. Selciam ocenili najlepšieho brankára a Lubietová má najlepšieho strelca turnaja. V celkovom umiestnení po Slovenskej Lupči na druhom mieste skončil Sliach a na treťom Selce. Štvrtá priečka patrí Lubietovej, piata Badínu, a na konci turnajového rebríčka sa umiestnila pre tento raz Šalková.

(ela), foto archiv usporiadateľov

Po futbalových rokoch späť do V. ligy

SLOVENSKÁ LUPČA – Tohtoročný jún priniesol príjemný zlom aj v slovenskolupčianskom futbale, keď si hráči svojím presvedčivým výkonom vydobyli po rokoch skutočne zaslužené postúp – späť do V. ligy.

„Touto cestou chcem pogratulať našim chalanom za odvedené výkony počas sezóny, taktiež vedeniu klubu, našim fanúšikom za podporu, ako aj každému, kto pomáha pri fungovaní klubu a pri starostlivosti o štadión“, vyjadril futbalis-

lezničkej stanici, potom na Jarčuli, terajšom parku SNP. Na začiatku 30. rokov 20. storočia za podpory obce sa zriadilo ihrisko za mlynom, ktoré slúži súčasníkom. Podľa archívov ihrisko vzniklo na pozemku Michala Holého v roku 1927. Zakladateľmi sa stali Lexo Fábry a Vilam Polóni. Nemenej zaujímavý je aj údaj o najvyššom víťazstve. To dosiahli Lupčianski futbalisti nad futbalistami z Hronca, keď zvíťazili 23 : 0. Futbalový klub vznikol v Slovenskej Lupči v roku 1910. Od roku 1921 pod názvom Slávia Slovenská

Lupča sa futbal v obci popularizoval ako v jednom z prvých vidieckych slovenských futbalových klubov.

Skupina C – 14 tímov

Vráťme a však k súčasnosti – potom, ako sa v našom regióne dohrali súťaže dospelých vo všetkých oblastných futbalových kluboch a dalo sa určiť postupujúcich, výkonný výbor Stredoslovenského futbalového zväzu schválil a zverejnil zloženie krajských súťaží. Účastníkmi V. ligy – skupiny C, kde je 14 tímov, sú

okrem Slovenskej Lupče, ktorá postúpila z ObFZ Banská Bystrica: Sásosová, Krupina, Bacúch, Hontianske Nemce, Brezno, Sokol Jakub, Hrochoť, Dobrá Niva, Selce, Ladomerská Vieska, Hriňová ako vypadávajúci klub zo IV. ligy Juh, Hliník nad Hronom, ktorý postúpil z ObFZ Žiar nad Hronom a Dudince ako postupujúci z ObFZ Zvolen. Z V. ligy vypadli Priechod, Lieskovec, Prenčov. Predpokladaný začiatok nového súťažného ročníka 2021/2022 je pre všetky súťaže dospelých 1. 8. 2021.

(ela)

tom uznanie starosta obce Roland Lamper. Futbalisti tak svojím tohtoročným úspechom pomyslene oslávili významné výročie – storočnicu futbalu, ktorá pripadá v Slovenskej Lupči práve na tento rok.

Zvíťazili 23 : 0

Ako sa uvádza v archívnych materiáloch, počiatky futbalu v Slovenskej Lupči siahajú ešte pred prvú svetovú vojnu. Ale tento šport sa naplno rozvinul až po vojne za prvej ČSR. Hralo sa len z radosti z pohybu. Najprv sa hralo na lúke pri že-

Víťaz I. triedy Oblastného futbalového zväzu Banská Bystrica Sezóna 2020/2021

Horný rad zľava: Samuel Termáček, Patrik Hruška, Marek Melicher, Tomáš Pačost, Marek Vaňo, Patrik Foltáni, Peter Lakoničák
Stredný rad zľava: Marcel Patrás, Adam Klenčík, Vladimír Gierl, Ivan Pipich, Robert Žikaván, Peter Lupták, Robert Hermánek, Mário Lazonga, Michal Gašperan
Dolný rad zľava: Miroslav Bortoš, vedúci mužstva Juraj Beňák, Radko Dula, starosta obce Ing. Roland Lamper, Marián Hamra, tréner Matej Holý, Andrej Luptovičák

Horoskopy

Zlepší sa to vo vzťahoch, alebo vyriešite dlhotrvajúci problém? Prečítajte si spolu s nami, čo vám prinesú nasledujúce mesiace tohto roka.

Baran

21. marec – 20. apríl

Keď v týchto dňoch včas pochopíte, prečo sa vám neustále opakuje situácie s rovnakým scenárom, urobíte obrovský krok tam, kam ste zatiaľ z veľmi zvláštnych príčin vkročiť nepotrebovali. Už je čas zmeniť kolobeh, ktorý sa stal pre vás obručou na duši, a práve teraz hviezdy podávajú pomocnú ruku.

Býk

21. apríl – 21. máj

Uvedomte si, že nevôľa okolia súhlasiť s vašim uvažovaním nemusí súvisieť iba s neochotou a neochotou prispôbiť sa. Ten, kto to tak robí, vie, že krok, ktorý chcete podniknúť, by v budúcnosti mohol spôsobiť problémy nielen vám, ale aj jemu. Zvážte, či mu naozaj záleží na vás oboch a počúvajte jeho radu.

Blíženci

22. máj – 21. jún

Možnou príčinou vašich neúspechov je iba nechut veľmi blízkeho okolia čosi zmeniť v postoji a uvažovaní. Citíte tlak a máte chuť uniknúť, no zatiaľ nevíete ako bez toho, aby ste zranili ich city. Uvedomte si, že osud vám vo vhodnej chvíli riešenie podsunie bez toho, aby ste čosi urýchlili.

Rak

22. jún – 23. júl

Ukážkou, ako bez väčších rán preletieť ťažkým obdobím, budú vo vašom prípade tieto dni. Ste majstrom v zvládání najťažších životných situácií, a práve preto vás čoskoro čaká duševná odmena. Neobávajte sa ísť tam, kde sa iní neodvážia. Kto rozhodol kocky osudu pri vašej kolíske, vedel, prečo tak činí.

Lev

24. júl – 23. august

Pokiaľ podľahnete klamlivej vidine úspechu v tom, čo vám podáva veľmi úlisným spôsobom osoba, ktorá vám zatiaľ nič nedala, skôr či neskôr sa popálite. Hviezdy vás varujú, ale bude iba na vás, či sa varovať dáte a či si uvedomíte dôležitosť tohto varovania. Osud sa vás totiž rozhodol skúšať.

Panna

24. august – 23. september

Ak sa zamierate na vnútornú silu osoby, čo pre vás v minulosti veľa znamenalo, prehupnete sa nad akýmsi „zúčtovacím medziodobím“ priam majstrovsky. Pokiaľ ale opäť zvíťazí nad vami hrdosť a tvrdohlavosť tým, že neustúpite, spôsobíte si vážnu traumu do budúcnosti. Uvažujte s láskou.

Váhy

24. september – 23. október

Umiernite sa a zvažujte. Ten, kto vám pripravil scenár, určite vedel, prečo to robí. Uvedomte si, či nechcel iba od čohosi odvieť vašu pozornosť, aby zožal ovácie za úspechy iných. Nie vždy ten, kto sa milo usmieva, je zároveň stelesnením dobra. Opak býva často pravdou a vás hviezdy varujú.

Škorpión

24. október – 22. november

Konečne sa vám rozjasní v situácii, ktorá znamenala pre vás dlhodobú traumu. Pozor však na nechut okolia pochopiť vaše pocity, lebo hrozí sklamanie. Ak nič očakávať nebudete, nadobudnete vedomie a pravda vás naplní obrovským šťastím. Ľudia často vidia iba seba, preto radšej nič neočakávajte.

Strelec

23. november – 21. december

Zakázané ovocie chutí najlepšie, a vám sa teraz podarí odhryznúť z čohosi, do čoho ste sa nikdy zahryznúť neodvážili. Dajte si pozor, aby vás poznanie nezaskočilo natoľko, že podľahnete klamlivým víziám toho, kto vedel, kam má vaše kroky namieriť. Ste na dobrej ceste, iba si dávajte pozor.

Kozorožec

22. december – 20. január

Základom úspechu, ktorý vám pripravujú hviezdy, bude iba vaše chcenie pochopiť iného človeka a dopriať mu to, čo od života sám očakávate. Bude to náramne ťažké, lebo to v mnohých prípadoch to bude znamenať rozlúčku, ale ak včas úprimne urobíte to, čo by ste predtým neboli nikdy neurobili, odmenia vás.

Vodnár

21. január – 19. február

Nemerajte rovnakým metrom to, čo sa týka iných. Váš meter voči sebe je totiž poriadne tvrdý a neohybný. Človek, ktorému ho chcete priložiť, by jeho rozpätie neunesol a zbytočne by ste o neho prišli. Uvedomte si, že je pre vás veľmi dôležitý, lebo vás učí to, na čo ste vďaka neúspechu pozabudli.

Ryby

20. február – 20. marec

Zakážte si formovať kritiku podľa naučeného vzorca, ktorý patril iným. Neobzerajte sa za seba a upriamte svoj pohľad poriadne dopredu, aby ste dokázali včas spozorovať to, čo vám osud začína podsúvať. Hoci pripravuje zmenu, nie vždy je nutné ju prijímať. Pokiaľ sa na ňu necítite, pokojne ju odmietnite.

Program Domu Remesiel na rok 2021

Slovenská Ľupča, Ligasovie dom, nám. SNP č. 14 – každú stredu 17:00 – 19:30

JÚL	Textilná Dielňa		Keramická dielňa
	Technika	lektor	lektor
7.7.	Plstenie mydielok, suchá ihla - šperky	Erika Kočíková	Vlado Jánoš
14.7.	Pečiatkovanie vlastného textilu	Vierka Hrašková	Jano Cukor
21.7.	Lepený patchwork	Línerová	Ado Liday
28.7.	Macramé šperky	Katka Sadauskasová	Vlado Jánoš

Keramická dielňa je každú stredu, točenie (4 hrnčiarske kruhy), výroby formované z plátu, dekorovanie a glazovanie.

Textilná dielňa je každú stredu, technika podľa programu.

Remeselné dielne budú realizované za podmienok **dozrievania aktuálnych protiepidemiologických opatrení.**

AUG.	Textilná Dielňa		Keramická dielňa
	Technika	lektor	lektor
4.8.	Maľba na sklo	Jana Krížová	Ado Liday
11.8.	Servítková technika	Erika Lamperová	Jano Cukor
18.8.	Pečiatkovanie vlastného textilu	Vierka Hrašková	Vlado Jánoš
25.8.	Plstenie mydielok	Monika Smets	Ado Liday

Je vhodné dohodnúť si svoju účasť vopred na tel. č.:

0908/193281 - textilná dielňa

0905/407473 - keramická dielňa

Činnosť Domu Remesiel je realizovaná za finančnej podpory Obce Slovenská Ľupča.

Historicky prvá veľká medaila Slovenskej Ľupče vo florbale

SLOVENSÁ ĽUPČA - Podarilo sa to našim dievčatám v kategórii dorasteniek na Majstrovstvách Slovenska v dievčenskom florbale, ktoré sa nedávno konali v Športovej hale v Slovenskej Ľupči. Majstrovský turnaj jednoznačne ovládli hráčky z Nemšovej. Považanky v piatich zápasoch nepoznali súpera, ktorý by im bol zbral čo i len jediný bod. Vo finále sa však proti domácej Slovenskej Ľupči poriadne zapotili, no záver zápasu zvládli a zvíťazili tesne 8:7.

O turnaj dorasteniek bol veľký záujem a v Slovenskej Ľupči sa

zišiel maximálny počet družstiev – osem z celého Slovenska. Tretie miesto si vybojovalo Kysucké Nové Mesto, ktoré vyhralo nad Partizánskym 9:6. Naše hráčky si z rúk prezidenta Slovenského florbalového zväzu prebrali strieborné medaily a titul vicemajsteriek Slovenska.

Siahli si na dno svojich síl

„Musím zopakovať, že rozhodnutie prezidia SZFB usporiadať Majstrovstvá SR dorasteniek sa ukázalo ako opodstatnené a správne“, povedal nadšený tréner a predseda NTS FK ZŠ Nemšová Peter Tydlačka, a pôsobenie svojho tímu zhodnotil slovami: „V základných skupinách dominovali v skupine A Nemšová a Slovenská Ľupča a v skupine B Kysucké Nové Mesto s Partizánskym. V play off boli súboje veľmi vyrovnané, a dokonca v dvoch zápasoch rozhodli až samostatné nájazdy. Prijemným prekvapením boli domáce hráčky, ktoré vo štvrtfinále vyradili Kysucké Nové Mesto a vo finále bojovali srdnato s nami do poslednej sekundy zápasu. Pred plným hľadiskom to bol boj nielen na palubovke, a aj v hľadisku s fantastickou atmosférou. Nemšová získala v poradí už 26. titul, po mladších a starších žiakoch i dorastenky boli rovnako

úspešné. Hrali hlavne zo srdiečkom pre rodičov a kamarátov, a v neposlednom rade i pre seba samé. Hlboko si siahli na dno svojich síl a urobili si generálku pred Prahou, kam o pár dní odchádzame obhajovať prvé miesto v kategórii G 16. V Nemšovej nám chýba už len jedno – netrpezlivo čakáme na výstavbu novej športovej haly!“

Ľupčianky prekvapili

Za príjemné prekvapenie možno považovať druhé miesto Slovenskej Ľupče. Dievčatá sú však už dlhší čas spolu a postupne vy-

konnostne dozrievajú. „Som nesmierne hrdý na moje baby, ktoré na ihrisku urobili maximum. Nechali tam všetko čo v nich bolo, no na vrchol to nestačilo. Cieľ, ktorým bolo finále, sme dosiahli. Proti Nemšovej sme nemali čo stratiť, a mohli sme len získať. Finále či duel o tretie miesto mali všetko, bola to výborná reklama na dievčenský mládežnícky florbal. Nemšová to nemala vo finále ľahké, o to viac si to zaslúži“, zhodnotil tréner Slovenskej Ľupče Zdenko Babík.

archív SZFB
foto Michal Tomášik

Vyhodnotenie Zimnej nohejbalovej ligy 2020/21 v Slovenskej Ľupči

SLOVENSÁ ĽUPČA - S prihladením na vzniknutú celospoločenskú situáciu ohľadne COVID-19 sa nohejbalisti na základe dohody organizačného výboru a vedúcich družstiev rozhodli v tomto ročníku súťaže započítavať aj stretnutia „v rámci tréningov“, ktoré sa niekedy prekladali alebo posúvali na iné termíny s tým, že súťaž chceli dokončiť. Vlni ju totiž predčasne ukončili. Za organizačný výbor ZNL sa pokúsil zhrnúť účinkovanie a výsledky jednotlivých družstiev z jeho subjektívneho pohľadu Ján Kristel.

6. miesto Patrioti

Družstvo takmer celý priebeh súťaže zapísalo samo so sebou a účasťou (aby sa vôbec zišli); aj keď dôvody asi boli objektívne, na výsledku to nič nezmení.

5. miesto Žabokreky

Minuloročný nováčik sa pomaly zohráva a zlepšuje, mal okamihy keď prepadol, bol dobrý, ale aj keď zažiaril (5. kolo) - keď „stabilizujú“ výkony počas svojej lepšej hry môžu si trúfať na hocikoho zo súťaže.

4. miesto SOKOL Slovenská Ľupča

Družstvo, ktoré nemá problém potrápiť akéhokoľvek súpera a zahrať si s ním absolútne vyrovnaný zápas keď sa mu darí, ale nie „každý deň majú Vianoce“, a sú aj dni, keď to nejde alebo niekto chýba, ale aj vtedy sa výsledky počítajú.

3. miesto ZE-KOP

Už len to, že vo svojom veku dokážu popreháňať omnoho mladších súperov, neboja sa ísť za víťazstvom keď to ide, občasne nerobia

hlúpe chyby, vyskúšajú súperov vo všetkom čo nevedia, a tak niekedy dokážu porážať aj ambicióznějších súperov.

2. miesto SOKOL Slovenská Ľupča „B“

Družstvo si prešlo menšími obmenami, stabilizovalo sa, a v dôležitých zápasoch hralo naozaj pekny a dobrý nohejbal, takže „striebro“ im patrí po naozaj dobrých výkonoch.

Pokračovanie na str. 16 ►

► Pokračovanie z 15. strany

1. miesto NK Tornaľa

Družstvo s „nestarnúcim“ Jožkom Hrubejom doplnené o ligových hráčov tento rok nemalo konkurenciu. Hrali toľko čo potrebovali, bavili sa nohejbalom, a my

musíme skonštatovať, že sa na nich dobre pozeralo a 1. miesto je v správnych rukách.

TOP hráči ZNL v Slovenskej Lupči

Milan Černota (NK Tornaľa) – určite vyčníval najviac zo všetkých hráčov. Gabika Viňanská (NK Tor-

naľa) – dobre sa na ňu pozerá keď nahráva...aj Milan Kukučka – tento ročník mu vyšiel; škoda posledného kola, kde nemohol prísť.

Cena Organizačného výboru ZNL Slovenskej Lupči

Anton Ulianko (Sokol Sl. Lup-

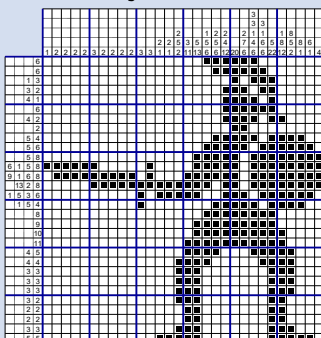
ča „B“) – zrejme hráč s najväčším osobným zlepšením v rámci roka. **Michal Bartoš (Žabokreky)** – okrem toho, že je ťahúňom svojho družstva, aj za fair play prístup na ihrisku.

Za organizačný výbor ZNL

Ján Kristeľ

Foto: Ján Šperka

Riešenie maľovanej krížovky zo str. 9

Tennis Europe Junior Tour PEPAS CUP TEJT 16

SLOVENSKÁ LUPČA – Kvalita podujatí, ktoré organizuje Tenisové centrum v Slovenskej Lupči, sa umocňuje každým vynikajúco zastrešeným podujatím už roky. Aj tohto roku sa po nútenej odmlke v jeho priestoroch konal Medzinárodný turnaj chlapcov a dievčat do 16 rokov na okruhu Tennis Europe Junior Tour pod názvom PEPAS CUP TEJT 16.

V hlavnej súťaži bolo 29 chlapcov a 31 dievčat zo Slovenska, Českej republiky, Poľska, Ukrajiny, Ruska, Rakúska, Maďarska, Švajčiarska a Nemecka. Hralo sa od stredy do nedeľy. Kvôli proti pandemickým opatreniam však bez kvalifikácie. Pre mnohých zahraničných hráčov totiž boli aktuálne opatrenia týkajúce sa prechodu hraníc zásadnou prekážkou, takže záujem o účasť

na podujatiach mimo hraníc je nižší ako zvyčajne. Organizátori preto kvalifikáciu zrušili. „Sme nesmierne radi, že sa nám turnaj podarilo zorganizovať, a ešte viac sa tešíme z úspechu slovenských hráčov a hráčok na turnaji. Ukazujú tak, že obdobné turnaje, na ktorých sa môžu konfrontovať s rovesníkmi z iných krajín, predstavujú pre mladých hráčov skvelú príležitosť

Výsledky:

Dievčatá singl

1. miesto NATÁLIA KOPPOVÁ (SVK)
2. miesto SOŇA DEPOSOVÁ (SVK)
3. miesto KIM KAUBAUER (AUT)
LEONI RABL (AUT)

DIEVČATÁ debl

1. miesto KIM KAUBAUER (AUT)
a LEONI RABL (AUT)
2. miesto ALEXANDRA IFAILOVÁ (UKR)
a DENISA ZOLDÁKOVÁ (CZE)
3. miesto KIARA NINA KUCIKOVÁ (SVK)
a VANESSA NOVÁKOVÁ (SVK)
EMMA KARASOVÁ (SVK)
a DOMINIKA PIROHOVÁ (SVK)

Chlapci singl:

1. miesto MAREK NAŇO (SVK)
2. miesto SIMON NORRMAN (SVK)
3. miesto DANIEL BALASČÁK (SVK)
RICHARD BOTTLIK (SVK)

Chlapci debl:

1. miesto MAREK NAŇO (SVK)
a SIMON NORRMAN (SVK)
2. miesto FILIP DRÁB (SVK)
a JAKUB MEDVEĎ (SVK)
3. miesto DANIEL BALASČÁK (SVK)
a FILIP POKLEMB (SVK)
OLIVER BURDA (CZE)
a TOMÁŠ KRATOCHVIL (CZE)

(ps), foto archiv TC

a skúsenosť navyše. Všetkým srdečne gratulujeme, sláva víťazom a česť porazeným.

„Ďakujeme partnerom a obci Slovenská Lupča za finančnú pomoc pri organizácii“, uviedol Matej Stanko.